

ВОЗНЕСЕНСЬК

Збільшення економічних можливостей жінок через гендерне бюджетування

29

Передумови

Малий та середній бізнес у сучасних умовах виступає головним рушієм економіки невеликих міст, особливо, зважаючи на занепад підприємств легкої та харчової промисловості і зростання безробіття. Тому органи місцевого самоврядування приділяють значну увагу розвитку підприємництва – приймають та реалізують різноманітні програми, які, на жаль, не завжди є гендерно-збалансованими і враховують потреби жінок-підприємниць.

У Вознесенську, 57% населення якого складають жінки, з 4016 суб'єктів господарювання майже 67% належать чоловікам. Підприємства, якими керують або володіють жінки, в середньому менші за розміром, ніж «чоловічі» та, відповідно, менш прибуткові, незалежно від галузі, в якій вони працюють. Цей дисбаланс яскраво ілюструє нерівність доступу жінок до економічних можливостей. Наприклад, щороку безробітні чоловіки отримують на 50% більше, ніж жінки, фінансової допомоги від держави на запускання власної справи.

При плануванні заходів з підтримки та розвитку малого підприємництва і видатків з міського

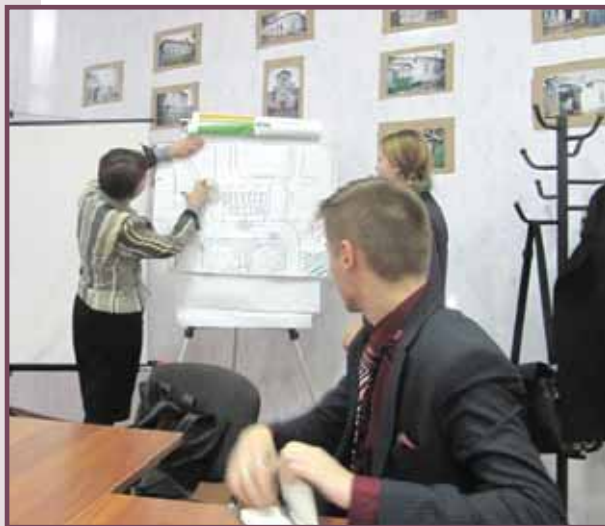
бюджету на їх реалізацію не враховуються гендерні аспекти. Такий підхід не сприяє справедливому та об'єктивному розподілу економічних ресурсів між жінками та чоловіками.

Практика показує, що жінкам значно важче скористатися підтримкою міської влади для розвитку власної справи, оскільки діючі програми не враховують їх потреб, зокрема, щодо отримання додаткових знань, інформаційно-консультативної допомоги, доступу до інформаційно-комунікативних ресурсів та бізнес-контактів.

Практика

Для сприяння врахуванню питань гендерної рівності в рішеннях органів місцевого самоврядування у Вознесеньку реалізовано ініціативу «Гендерне бюджетування як інструмент розширення економічних можливостей жінок». Її авторами та виконавцями виступили фахівці відділу енергоменеджменту, муніципальних ініціатив та інвестицій Управління комунальної власності Вознесенької міської ради спільно з міською громадською організацією «Центр активності локальної «Сузір'я».

Головна мета ініціативи – забезпечити врахування потреб та інтересів гендерних груп населення, дотримання гендерного балансу та

економічних прав жінок в процесі підготовки та прийняття рішень щодо підтримки і розвитку малого підприємництва у Вознесеньку.

Заходи ініціативи були впроваджені протягом вересня 2013 року – березня 2014 року. На початковому етапі відбулася широка інформаційна кампанія. Для проведення гендерного аналізу місцевої політики у сфері підтримки та розвитку підприємництва було створено громадську робочу групу у складі 17 експертів.

У листопаді-грудні 2013 року відбулися чотири дводенні тренінги для членів робочої групи, депутатів міської ради, посадових осіб, підприємців та лідерів громадських організацій. В ході навчання учасники отримали знання в сфері проведення гендерного аналізу та гендерної експертизи, врахування інтересів гендерних груп при формуванні місцевого бюджету та розробці цільових програм.

Наступним кроком реалізації ініціативи стало проведення гендерної експертизи Програми розвитку малого і середнього підприємництва в м.Вознесеньку на 2013-2014 роки та гендерного аналізу місцевого бюджету в частині підтримки та розвитку малого підприємництва. Підсумком цієї діяльності стали аналітичний звіт та рекомендації для органів місцевого самоврядування.

Ще одним напрямком було соціологічне дослідження серед осіб, що перебувають на обліку в центрі зайнятості та бажають започаткувати

власну справу. Мета цієї роботи - виявлення перешкод та адміністративних бар'єрів на шляху становлення майбутніх підприємців. Визначити потенційні можливості щодо забезпечення інтересів різних гендерних груп в економічній сфері допомогли три «глибинні» інтерв'ю з посадовими особами.

Результати дослідження стали підґрунтям для гендерного аналізу політики міської влади щодо підтримки і розвитку підприємництва. Протягом лютого 2014 року відбулися чотири заходи з його громадського обговорення за участі підприємців, депутатів міської ради, посадових осіб органів місцевого самоврядування, лідерів громадських організацій.

Проведення соціологічного опитування та громадського обговорення дозволило експертам

почути думки та потреби різних людей, а також залучити їх до розробки реальних кроків з покращення ситуації.

Результати

Результатом реалізації ініціативи є розробка та пілотне впровадження інструменту, що забезпечує врахування гендерної складової при формуванні місцевої політики та здійсненні видатків із місцевого бюджету в рамках підтримки та розвитку сфери підприємництва.

За рекомендаціями експертів, які реалізовували дослідження, до Програми розвитку малого і середнього підприємництва в м. Вознесеньська на 2013-2014 роки внесено зміни, що передбачають врахування гендерного компонента. Зокрема, для підтримки жінок передбачено надан-

ня їм інформаційно-консультативної, навчальної, методичної та юридичної допомоги з використанням сучасних інформаційно-комунікативних технологій, проведення тематичних гендерних інформаційних компаній.

Для забезпечення гендерно-справедливого розподілу бюджетних коштів, призначених для надання одноразової допомоги на започаткування власної справи, внесено зміни до складу відповідної комісії Вознесенського міськрайонного центру зайнятості. Окрім того, у Центрі започатковано серію тренінгів для жінок.

Подальшому впровадженню гендерних підходів у процес формування міської політики сприятиме введення гендерно-розподілених статистичних даних в систему обліку та звітності органів місцевого самоврядування Вознесенська та Центру надання адміністративних послуг.

Ініціатива «Гендерне бюджетування як інструмент розширення економічних можливостей жінок» допомогла вивчити та проаналізувати реальні потреби різних гендерних груп і розробити рекомендації для органів місцевого самоврядування, а також сприяла формуванню нового погляду на процес розподілу бюджетних коштів з врахуванням гендерного аспекту. Посадовці,

відповідальні за підготовку та прийняття рішень, отримали нові знання та навички, що допоможуть їм в подальшому приймати більш зважені управлінські рішення, орієнтовані на задоволення потреб конкретних мешканців (жінок та чоловіків) у різних сферах життєдіяльності міста.

 Інформація для контактів
Гуртова Юлія Ігорівна,
Заступник начальника відділу
енергоменеджменту,
муніципальних ініціатив та інвестицій
Управління комунальної власності
Вознесенської міської ради
вул. Леніна, 41,
м. Вознесенськ, Миколаївська обл.
56500
тел./факс 5134-42 674
ел.пошта: vpmii@mail.ru

Бальцер Вікторія Вікторівна
Голова Правління ГО «ЦАЛ «Сузір'я»
вул. Пушкінська, 3 оф. 35,
м. Вознесенськ,
Миколаївська обл., 56500
тел. 097-518 58 55
ел.пошта: avike@ukr.net